

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Ingvild Hjelmtveit		16/2133

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
78/2016	Formannskapet	PS	31.08.2016
76/2016	Kommunestyret	PS	21.09.2016

Framtidig organisering av reiselivet

Vedlegg:

Saksgrunnlag for ny organisering av reiselivet

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Norsk reiseliv i framtida

Reiseliv er ei av verdas største næringar og ei av verdas raskast veksande næringar.

Klipp frå reiselivsstrategien "Destinasjon Norge" 2012: «Norge har gode muligheter for å ta sin del av den internasjonale veksten. Regjeringen har valgt å satse særskilt på reiselivsnæringen. Dette valget er gjort på bakgrunn av reiselivsnæringens potensial for videre verdiskaping, de naturgitte fordelene Norge har og næringens store betydning som distriktsnæring. Regjeringen vil derfor føre en spesielt aktiv politikk overfor reiselivsnæringen.

Norge har unike forutsetninger for å ha gode reiselivsprodukter. Norsk natur er enestående og gir grunnlag for et rikt tilbud av opplevelser. Ved å bruke vår naturgitte konkurransefordel og levere unike opplevelser av høy kvalitet, vil norske reiselivsaktører kunne forsvare det prisnivået som skal til for å øke lønnsomheten i reiselivsnæringen. Reiselivsnæringen skal være en av de næringer Norge skal leve av i fremtiden. Reiselivspolitikken skal bidra til å utvikle en høyproduktiv og kunnskapsbasert næring"

Korte fakta:

6,5 % av fastlands-Norge sitt BNP er knytta til norsk reiselivsnæring

Reiselivsnæringa skaper 1 av 10 årsverk i fastlands- Norge

75 % av gjestedøgna i Norge er nordmenn

Nordhordland Reiselivslag

Fram til 2012 var reiselivsnæringa i regionen organisert i Nordhordland Reiselivslag.

Reiselivslaget vart stifta i 1987 som ein medlemsorganisasjon for verksemder, kommunar og organisasjonar i kommunane Austrheim, Fedje, Lindås, Masfjorden, Meland og Radøy.

Vedtektene til reiselivslaget sa mellom anna at det skulle arbeide for ei sunn utvikling av reiselivet i Nordhordland, til beste for næringa, arbeidsplassane og samfunnet, og vere den lokale

reiselivsnæringa sin fellesorganisasjon og talerøyr. Oppgåvene til laget var marknadsføring / profilering, produktkoordinering, vertskapsplikter, informasjons- og opplysningsarbeid, rådgjevingorgan og drift av den autoriserte turistinformasjonen. Kontingentsatsen til kommunane var 22 kr. pr. innbygger.

Bakgrunnen for at reiselivslaget vart lagt ned i 2012 var at fleire av kommunane meinte at dei betalte ein for stor del av totalfinansieringa samanlikna med den øvrige reiselivsnæringa, at dei fekk for lite igjen for kronene, og at det var vanskeleg for ein person å drifta eit reiselivslag åleine. Fleire av kommunane trakk seg ut og det var då ikkje finansielt grunnlag for å drive laget vidare.

Ny reiselivsstruktur

I 2012 kom regjeringa sin reiselivsstrategi «Destinasjon Norge». Denne la føringar for ei sterkare samordning og ein betre reiselivsstruktur, sitat: *«Hensikten med en justering av reisemålsselskapsstrukturen er å effektivisere reiselivsnæringen og få mer igjen for de offentlige midlene som bevilges til næringen, samt å gjøre kommunene bedre i stand til å møte reiselivsnæringens behov i utviklingen av helhetlige og gode reiselivsdestinasjoner.»*

Hordaland fylkeskommune fylgde dette opp ved å gjennomføre ein prosess for organisering av destinasjonane i fylket. Rapporten frå dette arbeidet tilrår at fylket vert delt i tre destinasjonar:

1. Voss
2. Hardanger
3. Region Bergen med Bergen, Sunnhordland, Nordhordland og Region Vest.

Sunnhordland har valt å stå utanfor ein felles organisasjonsstruktur, men har signalisert at dei ønskjer å delta på fellesprosjekt der det er naturleg.

Region Bergen Reiseliv – Forretningsplan

I den vestlige delen av Hordaland har det vore jobba med temaet «Bergen og kysten». Dette resulterte i ein prosess der ei arbeidsgruppe frå Kysteventyret, Nordhordland og Bergen har utvikla ein forretningsplan for ei felles organisering.

Visjon: Vi skal skape reiselyst!

Målet med ein større region er

- ☐☐☐å gjere oss alle moden for vekst. Både nasjonalt, regionalt og internasjonalt
- ☐☐☐å oppnå ein sterkare posisjon i høve til alle regioner
- ☐☐☐å oppnå synergjar mellom våre 3 regioner
- ☐☐☐å styrke lønsemd, auke antall arbeidsplassar og bidra til større volum av tilreisande i kjøpesterke segment.

Strategiar:

1. Marknadsføring og branding. Region Bergen skal gjerast synleg
2. Styrke kultur- og opplevingsregionen med fokus på kongressar, møter og arrangement
3. Produktutvikling og innovasjon
4. Velkomst og service – styrke vertsskapsfunksjonen.

Leveransegaranti:

- ☐☐☐Styrke medlem sin konkurransekraft / initiere til ny trafikk / bidra til totalutvikling av reiselivsnæringa
- ☐☐☐Rett informasjon til rett tid, på rett stad
- ☐☐☐Halde eit høgt aktivitetsnivå / vere tidleg ute på nye marknader / vere i forkant av

marknadsutviklinga / ha nærleik til marknaden/ søke stordriftsfordeler

☒☒Ha eit stort kontaktnett / søke gode alliansar / gjere bruk av verkemiddelapparatet og verksemdar der vi har eigarskap

☒☒Produsere dei «offisielle publikasjonane» digitalt og på trykk med høg kvalitet, riktig informasjon og best distribusjon

☒☒Ha medarbeidarar med erfaring og god kompetanse

Verksemd:

Den nye, felles satsinga vil gjerast med utgangspunkt i den eksisterande strukturen som Bergen Reiselivslag og tilpasse denne dei nye behova. Kommunane vil ha ein avtalefesta samarbeidsmodell og reiselivsverksemdene vil ha eit direkte medlemsskap.

Bergen Reiselivslag er i dag ein medlemsorganisasjon der årsmøtet vel styret.

Les meir om forretningsplanen i «Forslag til organisering av reiselivet i «Region Bergen» frå mars 2016.

Organisering av Destinasjonsselskapet «Region Bergen Reiseliv»:

Bergen Reiselivslag har i dag 24 årsverk. Det er ein fast administrasjon på 11 medarbeidarar, ein prosjektleiar som jobbar med reiselivssaker for heile Hordaland og 12 årsverk som høyrer til Turistinformasjonen.

At Region Nordhordland og Region Vest vert med og dannar nye «Region Bergen Reiseliv» betyr at det må tilførst 2 årsverk:

☒☒Ein «innanriksminister» som skal arbeide med felles prosjekt innan marknadsføring, sal og profilering – internt i Bergensmarknaden

☒☒Ein «utanriksminister» som skal jobba med produktutvikling med fokus på nettverksbygging, fellesprosjekt, fasilitering, konseptutvikling, initiativtakar og tilretteleggar i regionane.

Det vert oppretta ei nettverksgruppe «Reiseliv» i Kysteventyret og i Region Nordhordland. Regionrådet i Nordhordland gjennom Nordhordland Utviklingsselskap IKS etablerer ein vertskapsfunksjon for dette. Personell frå «Region Bergen Reiseliv» som har oppgåver og roller i Nordhordland bidreg inn i nettverksgruppa med kompetanse og aktivitetar som er skildra i forretningsplanen.

Regionen vil ha ein styreplass. Utover dette vil alle medlem i Region Nordhordland bli ein del alle aktivitetane i selskapet og ha tilgang til kompetansen som finst i dei 24 årsverka som allereie er på plass.

Venta effekt ved etablering av "Region Bergen Reiseliv".

Region Bergen Reiseliv, og reiselivsaktørane i dei omkringliggande kommunane spesielt, vil ha ein berekraftig og profesjonell organisasjon, som i utgangspunktet har opparbeida ein betydeleg posisjon for marknadsføring og sal, nasjonalt og internasjonalt. For utviklinga av denne næringa i Nordhordland vil dette vere eit stort skritt i riktig retning for ei styrking og vidareutvikling av næringa.

Den nye organisasjonen vil bidra til marknadsføring og sal internt i Region Bergen. På same tid er det eit stort potensiale for å utvikle "kystreiselivet" gjennom ei systematisk og langsiktig satsing. Dette er det sett av ressursar til i denne forretningsmodellen. Ein sterkare Region Bergen vil også forsterke det gode samarbeidet med andre regionar i Hordaland med eigne reisemålsorganisasjonar, ikkje minst der Hordaland fylkeskommune bidrar med målretta ressursar for å stimulere til samarbeid, t.d. gjennom "prosjektleder Hordaland".

Økonomi / Finansiering:

Region Bergen Reiseliv vil ha ein omsetnad på om lag 94 mill. NOK. Det er i budsjettet lagt opp til at kommunane melder seg inn frå hausten 2016, men det er ei opning for at kommunane kan velje å melde seg inn frå og med januar 2017. Fullfinansiering frå 2017 for kommunane i Nordhordland er kr 750 000,-.

I utgangspunktet har dagens Bergen reiselivslag peika på at det i førebuingane vil påløpa nokre kostnader t.d. biletetaking, omprofilering, prosjekttrettleiing m.v. Her vil ein kunne søkja fylkeskommunen og/eller andre om støtte, men kommunane må vera førebudd på eit spleiselag. Me antar at dette kan takast administrativt i kommunane, evt. at Bergen reiselivslag forskotterer utgiftene og at det vert ei eige budsjettsak til hausten.

Budsjettet til Region Bergen Reiseliv (år 2016 må evt. vera ein administrativ dialog mellom Region Reiseliv og kommunane).

	Region Vest		Nordhordland		Bergen		SUM	
Inntekstposter	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Kommunale tilskot	700	700	400	750	3 000	4 000	4 100	5 450
HFK, fast tilskot	150	200		150	150	200	300	550
HFK, prosjektleiar					800	800	800	800
Fylkeskommunale prosjekt					500	500	500	500
Medlemmer	150	200	175	200	6 600*	6 800*	6 925	7 200
Private bidrag	50	200					50	200
Annonser og kampanjar					18 650	20 000	18 650	20 000
Prosjektinntekter					300	500	300	500
Vertskapssenter					59 000	59 000	59 000	59 000
SUM	1 050	1 300	575	1 100	89 000	91 800	90 625	94 200

Fordeling av kostnader pr. kommune

Total kostnad 750 000

Fast del pr. kommune	20 000	160 000
Resten fordelt etter innbyggartal		590 000

Kommune	Folketal 01.01.2016	Fast del	Etter folketal	Totalt
1252 Modalen	381	20 000	5 356	25 356
1253 Osterøy	7 957	20 000	111 859	131 859
1256 Meland	7 812	20 000	109 821	129 821
1260 Radøy	5 077	20 000	71 372	91 372
1263 Lindås	15 607	20 000	219 403	239 403
1264 Austrheim	2 858	20 000	40 178	60 178
1265 Fedje	576	20 000	8 097	28 097
1266 Masfjorden	1 701	20 000	23 913	43 913
Totalsum	41 969	160 000	590 000	750 000

Sum pr. kommune vert då kr 20 000 i grunnsom pluss kr 14 pr. innbyggjar.

Vurdering

Folkehelse

Miljø

Økonomi

Framlegg til vedtak:

«1. Kommunestyret vedtek å organisera reiselivet i regionen ved å inngå ein samarbeidsavtale mellom Region Bergen Reiseliv og kommunane i Nordhordland (Austrheim, Fedje, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Osterøy og Radøy) representert ved Nordhordland Utviklingsselskap IKS.

2. Kommunestyret vedtek å gje årleg tilskot til Region Bergen Reiseliv i tråd med forslag til

forretningsplan og saksgrunnlaget, med ein grunnsom på kr 20 000,- pr. år og i tillegg kr 14 pr. innbyggjar i 2017 og justert i samsvar med prisindeksen dei komande åra.

3. Samarbeidsavtale vert utarbeidd av Region Bergen Reiseliv og Nordhordland Utviklingsselskap IKS med grunnlag i forretningsplanen og vedtaka i kommunestyra. Samarbeidsavtalen vil bli lagt fram for kommunane før endeleg signering.
4. Denne avtalen gjeld frå 01.01.2017. Avtalen kan ikkje seiast opp i tidsrommet 01.01.2017 til 31.12.2019 utan at vesentlege føresetnader i denne avtalen vert brotne. Etter dette er det eit års oppseiingstid. Oppseiinga må skje seinast 31.12 året før.
5. Kommunestyret ser det som viktig med tydeleg nærvær lokalt. Region Bergen Reiseliv må vidareføre og styrke samarbeidet med lokale reiselivsaktørar og Nordhordland Utviklingsselskap IKS. Region Bergen Reiseliv rapportar årleg til Nordhordland Utviklingsselskap IKS og kommunane.
6. Kommunane i Region Nordhordland og kommunane Fjell, Sund og Øygarden får ein representant i styret i Region Bergen Reiseliv.»

Formannskapet - 78/2016

FS - behandling:

Avrøysting:

Framlegg til vedtak fekk 6 røyster for, (2 AP, H, SP, KrF, V), 1 røyst mot, (FrP) og er såleis vedteke.

FS - vedtak:

- «1. Kommunestyret vedtek å organisera reiselivet i regionen ved å inngå ein samarbeidsavtale mellom Region Bergen Reiseliv og kommunane i Nordhordland (Austrheim, Fedje, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Osterøy og Radøy) representert ved Nordhordland Utviklingsselskap IKS.
2. Kommunestyret vedtek å gje årleg tilskot til Region Bergen Reiseliv i tråd med forslag til forretningsplan og saksgrunnlaget, med ein grunnsom på kr 20 000,- pr. år og i tillegg kr 14 pr. innbyggjar i 2017 og justert i samsvar med prisindeksen dei komande åra.
3. Samarbeidsavtale vert utarbeidd av Region Bergen Reiseliv og Nordhordland Utviklingsselskap IKS med grunnlag i forretningsplanen og vedtaka i kommunestyra. Samarbeidsavtalen vil bli lagt fram for kommunane før endeleg signering.
4. Denne avtalen gjeld frå 01.01.2017. Avtalen kan ikkje seiast opp i tidsrommet 01.01.2017 til 31.12.2019 utan at vesentlege føresetnader i denne avtalen vert brotne. Etter dette er det eit års oppseiingstid. Oppseiinga må skje seinast 31.12 året før.
5. Kommunestyret ser det som viktig med tydeleg nærvær lokalt. Region Bergen Reiseliv må vidareføre og styrke samarbeidet med lokale reiselivsaktørar og Nordhordland Utviklingsselskap

IKS. Region Bergen Reiseliv rapportar årleg til Nordhordland Utviklingsselskap IKS og kommunane.

6. Kommunane i Region Nordhordland og kommunane Fjell, Sund og Øygarden får ein representant i styret i Region Bergen Reiseliv.»

Kommunestyret - 76/2016

KS - behandling:

Framlegg til vedtak frå Dag Erik Hagesæter, FrP:

"Kommunestyret vel å utsette saken om eit samarbeid med Region Bergen Reiseliv og kommunane i Nordhordland. Dette for å vurdere om reiselivnæringa skal ses på i samanheng med det andre næringsutviklingsarbeidet i Nordhordland.

Dersom ein i arbeidet med Interkommunal næringsplan finn ut at reiselivet skal ha eigen organisering, vil saka bli tatt opp igjen."

Avrøysting:

Utsetjingsframlegget fekk 4 røyster for, (FrP), 23 røyster mot, (AP, H, SP, KrF, V, MDG, BF), og fall. Formannskapet sitt framlegg til vedtak fekk 23 røyster for, (AP, H, SP, KrF, V, MDG, BF), 4 røyster mot, (FrP), og er såleis vedteke.

KS - vedtak:

- «1. Kommunestyret vedtek å organisera reiselivet i regionen ved å inngå ein samarbeidsavtale mellom Region Bergen Reiseliv og kommunane i Nordhordland (Austrheim, Fedje, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Osterøy og Radøy) representert ved Nordhordland Utviklingsselskap IKS.
2. Kommunestyret vedtek å gje årleg tilskot til Region Bergen Reiseliv i tråd med forslag til forretningsplan og saksgrunnlaget, med ein grunnsom på kr 20 000,- pr. år og i tillegg kr 14 pr. innbyggjar i 2017 og justert i samsvar med prisindeksen dei komande åra.
3. Samarbeidsavtale vert utarbeidd av Region Bergen Reiseliv og Nordhordland Utviklingsselskap IKS med grunnlag i forretningsplanen og vedtaka i kommunestyra. Samarbeidsavtalen vil bli lagt fram for kommunane før endeleg signering.
4. Denne avtalen gjeld frå 01.01.2017. Avtalen kan ikkje seiast opp i tidsrommet 01.01.2017 til 31.12.2019 utan at vesentlege føresetnader i denne avtalen vert brotne. Etter dette er det eit års oppseiingstid. Oppseiinga må skje seinast 31.12 året før.

5. Kommunestyret ser det som viktig med tydeleg nærvær lokalt. Region Bergen Reiseliv må vidareføre og styrke samarbeidet med lokale reiselivsaktørar og Nordhordland Utviklingsselskap IKS. Region Bergen Reiseliv rapportar årleg til Nordhordland Utviklingsselskap IKS og kommunane.
6. Kommunane i Region Nordhordland og kommunane Fjell, Sund og Øygarden får ein representant i styret i Region Bergen Reiseliv.»

Protokolltilførsel frå Leif Johnsen:

"Nytt punkt under avsnittet **Region Bergen Reiseliv - Forretningsplan - strategiar:**

"Styrke kultur- og opplevingsregionen med fokus på småskala natur- og kulturturisme."